

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ директора

КЗК «ДОУНБ» № 2-П

від 2 січня 2014 р.

**ПРАВИЛА
КОРИСТУВАННЯ КОМУНАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ КУЛЬТУРИ
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ ПЕРВОУЧИТЕЛІВ СЛОВ'ЯНСЬКИХ КИРИЛА І МЕФОДІЯ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила користування Бібліотекою розроблені у відповідності із Законом України "Про бібліотеки і бібліотечну справу", "Основами законодавства України про культуру", "Законом України про інформацію", "Типовими правилами користування бібліотеками України", із змінами і доповненнями, затвердженими наказом Міністерства культури і мистецтв України від 25.05.2001 №319 і зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 22.06.2001 за №538/5729. Наказом Міністерства культури України від 15.10.2013 № 983 «Про затвердження Державного стандарту надання безоплатних послуг клубними та бібліотечними закладами культури державної та комунальної форми власності»

1.2. Бібліотека, як бібліотечно-бібліографічний, культурно-просвітницький і науково-допоміжний соціальний інститут, забезпечує збирання, збереження і загальнодоступність документально-інформаційних ресурсів (книг, документів та інших носіїв інформації), свободу вибору літератури та сучасні форми інформаційного забезпечення користувачів.

1.3. Бібліотека забезпечує державні гарантії громадянам безкоштовності основних видів бібліотечних послуг у відповідності до Державного стандарту надання безоплатних послуг клубними та бібліотечними закладами культури державної та комунальної форми власності. Платні послуги надаються за запитами користувачів; розмір оплати та перелік платних послуг визначаються адміністрацією у відповідності з чинним законодавством України та постановою Кабінету Міністрів України.

1.4. Бібліотека, орієнтована на принципи інтелектуальної свободи, гарантує громадянам, підприємствам, установам, організаціям право на доступ до бібліотечних фондів та одержання бібліотечних послуг.

1.5. Бібліотека, керуючись принципами наукового формування фонду, гуманізації і демократизації суспільства, гарантує збереження творів друку незалежно від політичних, релігійних переконань авторів.

1.6. Бібліотека, згідно з чинним законодавством України, зберігає таємницю запитів читачів, не допускає використання даних про читачів з будь-якою метою, крім наукової.

1.7. Читачі і працівники бібліотеки зобов'язані бути взаємно ввічливими, не вживати лексику, яка б принижувала гідність інших осіб, виконувати Правила користування бібліотекою, дотримуватись тиші, чистоти і порядку, дбайливо ставитись до фонду та майна бібліотеки. Особи в нетверезому стані й неохайному вигляді до бібліотеки не допускаються. Палити в бібліотеці суворо заборонено.

II. ПРАВА КОРИСТУВАЧІВ

2.1. Кожний громадянин України незалежно від статі, віку, національності, освіти, соціального походження, політичних та релігійних переконань, місця проживання, а також підприємства, установи, організації мають право на бібліотечне обслуговування в КЗК «ДОУНБ», яке здійснюється у формі: абонементу (у тому числі міжбібліотечного), системи читальних залів, дистанційного обслуговування засобами телекомунікації, бібліотечних пунктів, пересувних бібліотек.

Надання доступу до мережі Інтернет, доступу до фондів рідкісних і цінних документів здійснюється за окремими правилами.

Особи, які **тимчасово проживають** в м. Дніпропетровську, знаходяться у відрядженні, тощо мають право користуватись фондом бібліотеки **тільки в читальних залах**.

2.2. Діти до 16-и років відвідують бібліотеку з дозволу і на основі документів їх батьків та особистого свідоцтва про народження.

2.3. Іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами на бібліотечне обслуговування, що й громадяни України (Пункт 2.2 в редакції Наказу Міністерства культури N 319 (z0538-01) від 25.05.2001).

2.4. Користувачі бібліотеки мають право:

- **безоплатно** користуватися інформацією про склад бібліотечних фондів через довідково-пошуковий апарат;
- **безоплатно** отримувати консультаційну допомогу в пошуку та виборі джерел інформації;
- **безоплатно** отримувати в тимчасове користування документи із фондів бібліотеки;
- **безоплатно** одержувати інформацію із фондів інших бібліотек через міжбібліотечний абонемент (МБА);
- **безоплатно** здійснювати попереднє замовлення на літературу із фонду бібліотеки по телефону, факсу, електронній пошті, через веб-сайт бібліотеки, іншими засобами;
- **безоплатно** користуватись веб-сторінкою, іншими інформаційними ресурсами бібліотеки в мережі Інтернет;
- **одержувати** для опрацювання поза бібліотекою з фонду **відділу абонементу та інших спеціалізованих відділів, що здійснюють видачу документів додому**, не більше 5 документів терміном до 30 днів. Термін користування новими надходженнями, документами підвищеного читацького попиту, періодикою може бути зменшено до 15 днів;
- **виносити** документи за межі бібліотеки, якщо вони записані у формулярі або іншому обліковому документі;
- **користуватися** рідкісними та цінними документами, періодичними (за встановленим переліком), довідковими виданнями, а також виданнями, одержаними через МБА, тільки в читальних залах;
- **отримати** відсутні в бібліотечному фонді потрібні документи (або копії) з інших бібліотек через МБА та за допомогою електронної доставки документів (ЕДД);
- **реалізувати** свої духовні, національно-культурні потреби і творчі можливості, приймаючи участь в культурно-масовій діяльності бібліотеки: засіданнях клубів за інтересами, творчих зустрічах в літературній та музичній вітальнях, читацьких конференціях, диспутах, літературних вечорах та ін.;
- **брати участь** в громадському управлінні бібліотекою, вибирати і бути обраним в громадську Раду бібліотеки;

- **здійснювати** матеріальну підтримку бібліотеки, фінансувати бібліотечні програми, творчі починання, представляти і захищати її інтереси.

III. ОBOB'ЯЗКИ КОРИСТУВАЧІВ

3.1. Відвідувач при записі до бібліотеки зобов'язаний ознайомитись з Правилами користування бібліотекою і підтвердити зобов'язання їх виконувати підписом в реєстраційній картці.

3.2. Відвідуючи бібліотеку, кожен користувач зобов'язаний здати в гардероб (або самостійно скористатись спеціальними стійками та шафами для одягу) верхній одяг, портфель, сумку, інші речі, друковані видання, які не належать бібліотеці. Гроші та цінні речі на зберігання не приймаються.

3.3. Порядок запису до бібліотеки:

- Для запису до бібліотеки громадяни пред'являють паспорт або документ, що його замінює, фотографуються, ознайомлюються з правилами користування бібліотекою, заповнюють реєстраційну картку читача, підписують зобов'язання їх виконувати. Читачі надають згоду на обробку особистих персональних даних у письмовій формі на підставі Закону України «Про захист персональних даних». Читачеві видається читацький квиток на право користування бібліотекою.
- Читацький квиток дійсний протягом трьох календарних років. Щорічно з першого січня проводиться перереєстрація читачів.
- Передавати читацький квиток іншій особі або користуватись чужим квитком забороняється.
- В разі втрати квитка читачеві видається новий та відшкодовується його вартість.
- Відвідувачі, що не зареєстровані як читачі, одержують контрольний листок, або реєструється у листі обліку читачів, що дає їм право на відвідування бібліотеки, користування бібліотечними каталогами, картотеками, отримання довідок.
- При відвідуванні бібліотеки користувач пред'являє черговому бібліотекарю читацький квиток і одержує контрольний листок або реєструється у спеціальному листі обліку читачів у чергового спеціалізованого відділу. При виході з бібліотеки читач повертає черговому бібліотекарю контрольний листок з відмітками бібліотекаря відділу обслуговування або розписується у спеціальному листі обліку читачів.

3.4. Порядок замовлення документів в читальних залах

- Для замовлення документів користувач повинен перевірити їх наявність в читацьких каталогах бібліотеки і заповнити на кожний документ листок замовлення.
- У відділі обслуговування читач пред'являє читацький квиток, контрольний листок (при наявності), листки замовлень. Одноразово можна замовити не більше 10 документів.
- Прийом замовлень від читачів і видача їм документів припиняється за 30 хв. до кінця роботи відділу обслуговування.
- Видання з підсобних і спеціалізованих фондів читач отримує протягом 3-10 хв., а з основного книгосховища: вул. К. Лібкнехта, 89 – на другий день після 14.00 годин, зі сховища періодичних видань: вул. Ленінградська, 10 – один раз на тиждень.
- Замовлена з книгосховища література зберігається на бронеполіці 10 днів. При необхідності читач може за телефоном або особисто продовжити термін зберігання.
- Замовлені користувачами документи перевіряються на наявність всіх сторінок і вкладок:
  - користувачем — при одержанні замовлених документів;

- бібліотекарем — при поверненні використаних користувачем документів.
- В разі виявлення дефектів користувач повинен попередити бібліотекаря негайно, в іншому разі відповідальність за виявлені дефекти несе користувач. При цьому бібліотекар зобов'язаний зробити на документах відповідну позначку.
- При поверненні користувачем документів на контрольному листкові або у листі обліку читачів робиться відповідна відмітка.

3.5. Автоматизоване замовлення документів

- Skorистуватись послугою автоматичного замовлення літератури можливо після авторизації на веб-сайті бібліотеки або в локальній мережі. Це дає можливість користувачам бібліотеки управляти корзиною замовлень, мати можливість перегляду свого читацького формуляра, як на комп'ютерах бібліотеки, так і з віддалених комп'ютерів, що мають доступ до Інтернет.

3.6. Порядок користування фондом, який видається додому

- Читач може одержати додому книги у відділі абонементів та у спеціалізованих відділах, де організована така послуга:
  - не більше 5 видань терміном до 30 днів. Строк користування новими журналами й іншими творами друку підвищеного попиту – до 10 днів за узгодженням з працівниками відділів.
- За кожен отриманий примірник документу читач повинен розписатися в своєму читацькому формулярі. При поверненні документу – запис книговидачі погашається розписом бібліотекаря.
- Перелік документів, які видаються додому зі спеціалізованих відділів встановлюють працівники відповідних відділів.

***

- Формуляр читача, контрольні листки, бланки замовлень, листи обліку читачів, реєстраційні картки є первинними статистичними документами, що засвідчують дати запису до бібліотеки, відвідування і факт видачі документів з фонду бібліотеки та їх повернення читачем. Ці документи зберігаються 3 роки.

***

- Абонентом МБА обласної наукової бібліотеки може стати кожна юридична особа.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧИТАЧІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА І ПРАВИЛ КОРИСТУВАННЯ БІБЛІОТЕКОЮ

4.1. Читач зобов'язаний виконувати Правила користування бібліотекою, бережливо ставитись до фондів бібліотеки і її майна, своєчасно повертати отримані в тимчасове користування документи.

4.2. Громадяни, підприємства, організації, установи, які втратили документи з фондів бібліотеки або заподіяли їм непоправну шкоду, зобов'язані замінити їх відповідними документами або документами, визнаними бібліотекою рівноцінними. При неможливості заміни — відшкодувати їх ринкову вартість або витрати на відновлення документа (вартість копії).

4.3. Читачі, які порушили Правила користування бібліотекою позбавляються права користування бібліотекою від 1 місяця до 1 року. Матеріали про злісне порушення правил користування бібліотекою можуть бути передані до суду згідно з чинним законодавством України. Про такі порушення бібліотека повідомляє адміністрацію за місцем роботи або навчання читача, інші бібліотеки.

В. ОBOB'ЯЗКИ БІБЛІОТЕКИ З ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Бібліотека зобов'язана:

5.1. Здійснювати наукове формування бібліотечного фонду у відповідності зі статусом наукової бібліотеки та з врахуванням читацьких запитів.

5.2. Створювати умови читачам для використання фонду, впроваджувати сучасні інформаційні технології з метою оперативного задоволення запитів читачів, надавати допомогу в доборі необхідних документів.

5.3. Вдосконалювати систему інформування читачів про бібліотечні фонди, про всі види інформаційно-бібліотечних послуг, які надає бібліотека, в т.ч. платних.

5.4. Задовольняти потреби в створенні при бібліотеці читацьких об'єднань, клубів за інтересами;

5.5. Систематично здійснювати контроль за своєчасним поверненням до бібліотеки виданих користувачам документів;

5.6. Дбати про культуру обслуговування користувачів;

5.7. Формувати у читачів потребу в інформації, користуванні бібліотекою та сприяти підвищенню культури читання;

5.8. Розвивати сферу діяльності бібліотеки як центру культури, задовольняти потреби читачів у спілкуванні, створювати при бібліотеці читацькі об'єднання, клуби за інтересами;

5.9. Створювати читацькі ради; звітувати про діяльність бібліотеки перед користувачами;

5.10. Забезпечити збереження бібліотечного фонду; систематично здійснювати контроль за своєчасним поверненням до бібліотеки виданих користувачам документів.

5.11. Не використовувати відомості про користувачів бібліотеки та їх інтереси з будь-якою метою, крім наукової, без їх згоди;

5.12. Обробляти бази персональних даних читачів з метою обліку користувачів відповідно до вимог закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

Директор

Н. М. Тігова